

Ohel Yonah Menachem

Synagogue &
Community Center

Rabbi David Spektor

דוא"ל:

vaad@ohelyonah.com

אוהל יונה מנחם

בית כנסת

ומרכז קהילתי

הרב דוד ספקטור

אתר אינטרנט:

www.ohelyonah.com

נר חנוכה בשמן-זית בקדושת שביעית

שו"ת עם הרב דוד אברהם ספקטור, רב הקהילה

שאלה:

האם מותר להדליק נרות חנוכה בשמן-זית בקדושת שביעית ?

תשובה:

מותר להדליק נר חנוכה בשמן זית בקדושת שביעית (שו"ת מנחת שלמה חלק א סימן מב)

מקורות התשובה:

[1] תורת כהנים א,י על ויקרא כה,ו-ז (פרשת בהר)
וְהָיְתָה שִׁפְתַּי הָאֵלֶּיךָ לְכֶם לְאֹכְלָה... וְלִבְהִמְתָּךְ וְלִחְיָה אֲשֶׁר בְּאַרְצְךָ
תִּהְיֶה כָּל תְּבוּאָתָה לְאֹכֶל.
תִּהְיֶה - אף להדלקת הנר.

[2] ביאור – הרב ישראל מיאיר הכהן מראדין
'תהיה' מלה יתירה היא ואמרו 'תהיה' לרבות... והוא שמדליק הנר משמן שביעית.

[3] רמב"ם הלכות שמיטה ויובל פרק ה הלכה א
פירות שביעית ניתנו לאכילה ולשתיה ולסיכה ולהדלקת הנר ולצביעה, מפי השמועה למדו 'תהיה' אף להדלקת נר ולצבוע בה צבע.

[4] שו"ת מנחת שלמה חלק א סימן מב
א] אם מותר להשתמש בשמן של שביעית לנר חנוכה וכדו' ?
ב] כתב הרידב"ז בפאת השולחן פ"ה ה"ט "אסור להדליק שמן של שביעית על נר חנוכה דאסור להשתמש לאורה"
והתורה אמרה לאכלה ולא להפסד,
ג] ונראה דאע"ג שרק להשתמש כנגד הנר הוא דאסור אבל מותר לישוב וליהנות מהאור והיא הנאה גדולה כעין אוכל נפש.
ד] השמן לנר חנוכה הוא רק מעט והנתינה היא כדי שיהא דולק... אין לחוש לזה שאם יכבה יהא אסור ליהנות אחר כך מהשמן ואילו על מה שהוא יותר משיעור המצוה הרי מהני שפיר תנאי וכמו שאינו עובר בכך על כל תשחית ה"ה נמי דחשיב כמדליק לצרכו.

[5] משנה ברורה סימן תרעג ס"ק יא
א] כל שאינו משמש כלום רשאי לישוב בביתו בשעה [יא] שגר חנוכה דולקת.
ב] שער ציון, שם ס"ק יא: היינו, אפילו לא הדליק השמש אצלו כמו שנהוג. וביותר מזה כתב הפרי חדש והובא בשערי תשובה, דלילך לאור נר חנוכה לראות שלא יכשל שרי, דלא מחוייב להעצים עיניו, דלא מקרי תשמיש.

[7] שו"ת שבט הלוי חלק א סימן קפד
א] הנה לענין שמן שביעית, ראיתי לג' גאונים, ה"ה הגאון אמרי יושב ס"ק ק', ובספר שערי דעה ח"ב סי' ט', וברידב"ז ה' שביעית (הנדפס בפאת השולחן) כולם מתנבאים בסגנון אחד (לאיסור)...
ב] דאנו באנו לאסור מכח אסור להשתמש לאורה, וכיון דמכח זה אינו אסור להרבה מן הראשונים אלא דוקא תשמיש קרוב לנר אבל בנהנה ממנו ברחוק לא גזרו מנ"ל דזה נקרא הפסד לענין שביעית ?
ג] ואף די"ל כיון דעיקר ההדלקה לצורך מצות נ"ח, והנאת מצוה לא נקרא הנאה דמצות לאו להנות נתנו... במצוה דרבנן לא ברירא, דהא דעת בעל המאור דבמצוה דרבנן ליהנות נתנו...
ד] ולהלכה כיון דג' גדולי הוראה הנ"ל מחמירים אנו נמי נמשוך אבתריהו אעפ"י שאין טעמם ברור לנו כ"כ.